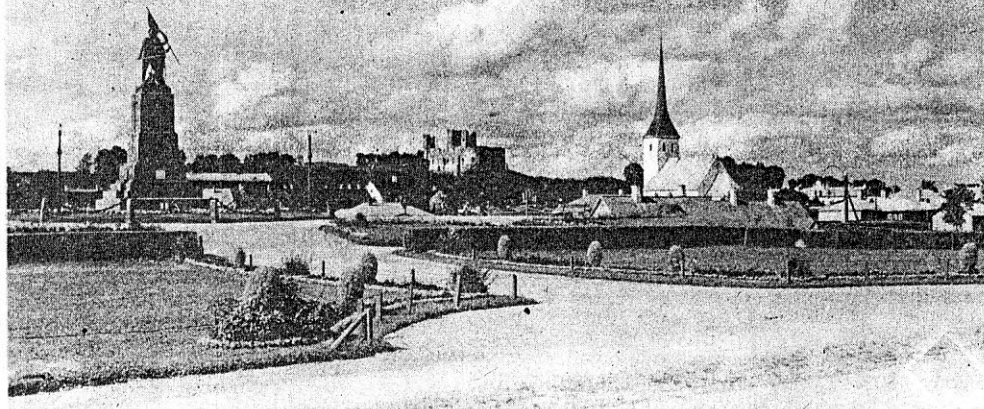

**CARL
SARAPI**
foto 1940.
aastast.

Veel kord Rakvere 1918.—1920. aasta Vabadussõja sambast

Arutelu Rakveres asunud ning nõukogude võimu aastail lõhnutud Vabadussõja samba taastamise üle on väldanud juba neli kuud ja läbinud ajalehe «Viru Sõna» nr. 77, 82, 104 ja 126. Kirjutasin oma arvamuse sellest «Viru Sõnas» nr. 82 13. juulil k. a. Kuid nagu võib lugeda, arendatakse teemat edasi ja minu arvates mitte eriti positiivse lahenduse suunas.

«Viru Sõnas» nr. 104 (2. IX) J. Peinari artiklis «Nõupidamine linnapea juures» toonitatakse kuidagi liiga palju täiesti uue sambakuju loomist ja asetamist endise samba kohale, omaaegse samba alusele taastamist. Kas me kõik ikka seda soovime? Kas ei kiirustata täiesti uute sambakujude loomisega? Oleks hea, kui leitaks valuvorm Itaalias üles, nagu seda püüavad teha

saarlased Kuressaare Vabadussõja samba taastamiseks. Kuid kutsun veel kord Virumaa rahvast (ka endisi, kes enam Virumaal ei ela), kes elasid aastail, mil sammas lõhuti, meenutama samba käekäiku noli aastail ja teatama sellest. Sellepärast toetan ma täielikult A. Taali artiklit «Viru Sõnas» nr. 126 24. X, kus on tunda muret kodukoha käekäigu pärast. Nõustun sellega, et taastataks siiski endine, lõhnutud sammas endisel kujul. Uute tegemiseks avaneb meil võimalus siis, kui Eesti on jälle vaba, suveräänne riik.

Samas nõustun A. Taali seisukohaga, et raha korjamist samba taastamiseks tuleb alustada kohelt. Et mitte jooksutada inimesi pankade järjekordades, võiks aktsiooni korraldada töökohtades, kus siis üks inimene viib raha

panka ja kannab vastavale pangaarvele. Muidugi, kas annetada 5 või 15 rubla, peab otsustama iga inimene ise. Kuid ma usun, et taastada üks väheseid mälestusmärke-sambaid Rakveres on meie kohus ja ma loodan, et kogu Virumaa üldsus võtab sellest aktsioonist aktiivselt ning hea meelega osa. Mina ise annetan sellise ürituse heaks 25 rubla, vaja oleks vaid teada, kuhu (millele arvele) nimeline sihtannetus teha.

Samuti võiksid asutused, ettevõtted ja organisatsioonid võimaluste kohaselt rahalisi ülekandeid teha ürituse edukaks elluviimiseks. Praegu on palju juttu olnud kaubakatteta rahast, paigutagem siis raha rahva kunstiväärtuste loomisse või taastamisse.

Lisan siia juurde veel ühe foto Rakvere Vabadussõja sambast, millest peaks olema kasu samba endise asukoha määratlemisel ja algse kujunduse taastamisel.

Ivo ÕUNAPUU,
Eesti Muinsuskaitse Seltsi
hajaliige

Honorar Virumaa fondi.